

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. c)

Istorie

Test 14

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „La 2 martie 1949, proprietatea asupra pământului a fost luată complet din mâinile particularilor. [...] Pământul, efectivele de animale și echipamentul proprietarilor de pământ, care dețineau terenuri până la maximum 50 ha, în temeiul legii agrare din 1945, au fost expropriate fără compensare. Practic peste noapte, Miliția a acționat și a scos 17 000 de familii din casele lor și le-a mutat în zone de reșezare. Pământurile confiscate [...] au fost comasate fie pentru a crea gospodării de stat, fie gospodării colective, care, teoretic, erau proprietate colectivă, dar, în fapt, erau conduse de stat. [...] Cei mai mulți țărani [...] au fost organizați în gospodării de stat sau în gospodării colective. Acest proces s-a făcut prin măsuri de coerciție pe scară largă. Rezistența față de colectivizare a avut drept rezultat aruncarea în închisoare a circa 80 000 de țărani, pentru opoziția lor, 30 000 dintre aceștia fiind judecați public. Colectivizarea a fost încheiată în 1962. Ca urmare, 60 % din totalul suprafeței de 15 000 000 ha de teren agricol au revenit gospodăriilor colective, 30 % gospodăriilor de stat, 9 % rămânând în proprietate personală. Aceste din urmă terenuri se aflau în zona de deal și de munte, inaccesibilitatea făcând colectivizarea lor nepractică.”

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, Ș.Papacostea, P.Teodor, *Istoria României*)

B. „Greva minerilor din 1977 din Valea Jiului a fost cea mai importantă sfidare lansată de un grup de muncitori puterii comuniste din România. [...] Scânteia grevei a constituit-o legea din iulie 1977 care desființa pensiile de invaliditate pentru mineri și ridica vârsta de pensionare de la 50 la 55 de ani. În semn de protest față de această hotărâre, minerii [...] au hotărât să intre în grevă. [...] Se cerea reducerea zilei de muncă de la 8 ore la 6 ore, [...] locuri de muncă pentru soțiile și fiicele minerilor, recrutarea unui personal medical competent [...] și prezentarea obiectivă a grevei de către mijloacele de informare în masă. [...] În ciuda promisiunilor lui Ceaușescu, Valea Jiului a fost declarată „zonă închisă”, [...] iar Securitatea a început reprimările. A fost deschisă o anchetă pentru a se afla cine era la originea grevei, iar în lunile următoare câteva sute de mineri au fost trimiși în alte zone miniere, în timp ce unii [...] ar fi fost trimiși în lagăre, la Canalul Dunăre-Marea Neagră.

Faptul că mijloacele de informare în masă române nu au relatat despre greva din Valea Jiului dovedea totala subjugare a presei, ca unealtă a regimului și ilustra tactica interdicției totale în materie de difuzare folosită de autorități în întreaga perioadă postbelică pentru a bloca ajungerea unor informații potențial dăunătoare până la populație.”

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, Ș.Papacostea, P.Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți evenimentul desfășurat în Valea Jiului, în 1977, la care se referă sursa **B**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la gospodăriile colective. **2 puncte**
3. Menționați câte o instituție de represiune la care se referă sursa **A**, respectiv sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că exproprierea s-a făcut fără compensare. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilă între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două practici politice totalitare din Europa de Est, în afara celor la care se referă sursele **A** și **B**. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între regimurile democrate din Europa de Est, la sfârșitul secolului al XX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Tratatul de pace de la Paris (1856) a mai stabilit consultarea populației celor două principate în privința [...] organizării lor. Divanurile ad-hoc, alese în 1857, au cerut unirea Moldovei și Țării Românești într-un singur stat numit România, condus de un prinț aparținând unei dinastii europene și beneficiind de autonomie și neutralitate. [...]

Turcia, Austria și Anglia erau împotriva constituirii unui stat român: Istanbulul și Londra, interesate în păstrarea integrității Imperiului otoman, îl considerau un pas al moldo-muntenilor spre independență, iar Viena se temea de atracția pe care el avea să o exercite asupra românilor din Imperiul austriac. Reunite în Conferința de la Paris (1858) au hotărât ca principatele să rămână entități politice separate, avându-și fiecare domnul și adunarea sa, dar să se numească Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești [...].

Opoziției marilor puteri europene, românii din Principate le-au răspuns cu un act de mare abilitate politică. Întrucât Convenția de la Paris nu interzicea explicit alegerea aceleiași persoane ca domn în ambele principate, unioniștii l-au ales pe colonelul Alexandru Ioan Cuza domn al Moldovei (5 ianuarie 1859), apoi și al Țării Românești (24 ianuarie 1859).”

(F. Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți domnul Moldovei și al Țării Românești, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați documentul internațional din 1856 și prevederea acestuia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la solicitările românilor exprimate în Divanurile ad-hoc. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la atitudinea marilor puteri față de formarea statului român, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia un proiect politic din 1848 a contribuit la constituirea statului român modern. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre romanitatea românilor în viziunea istoricilor, având în vedere:

- menționarea a două caracteristici ale scrierilor care susțin romanitatea românilor în secolele al XVII-lea - al XVIII-lea;
- precizarea unui istoric din secolul al XIX-lea și menționarea a două idei prin care acesta susține romanitatea românilor;
- prezentarea unui aspect referitor la romanitatea românilor în viziunea istoricilor, în primele patru decenii ale secolului al XX-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la abordarea romanității românilor în perioada totalitarismului și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, **evidențierea relației cauză-efect**, **elaborarea argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. c)
Istorie
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Test 14

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

1. **2 puncte** pentru răspunsul: greva minerilor **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: *Pământurile confiscate [...] au fost comasate fie pentru a crea gospodăria de stat, fie gospodăria colective, gospodăriile colective erau conduse de stat etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
3. **câte 3 puncte** pentru fiecare răspuns: Miliția, Securitatea **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).** **(3px2=6p)**
4. **3 puncte** pentru scrierea literei **A**
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
Exemplu: *Cauză: pentru a se afla cine era la originea grevei și efect: A fost deschisă o anchetă etc.*
6. **câte 1 punct** pentru menționarea oricăror alte două practici politice totalitare din Europa de Est, în afara celor la care se referă sursele **A** și **B** **(1px2=2p)**
Exemple: cultul personalității, adoptarea Constituției din 1948/1952/1965 **etc.**
câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărei practici politice menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la practica politică **(2px2=4p)**
7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între regimurile democratice din Europa de Est, la sfârșitul secolului al XX-lea
Exemplu: respectă drepturile și libertățile cetățenești **etc.** **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

SUBIECTUL al II – lea **(30 de puncte)**

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Alexandru Ioan Cuza/ Al. I. Cuza/Cuza **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru răspunsul: al XIX-lea **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
3. **3 puncte** pentru răspunsul: Tratatul de pace de la Paris
3 puncte pentru menționarea prevederii acestuia
Exemplu: *a mai stabilit consultarea populației celor două principate în privința [...] organizării lor*
Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).
4. **câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două informații referitoare la solicitările românilor exprimate în Divanurile ad-hoc **(3px2=6p)**
Exemple: *unirea Moldovei și Țării Românești într-un singur stat numit România, conducerea statului român de către un prinț dintr-o dinastie europeană etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la atitudinea marilor puteri față de formarea statului român
câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat **(3px2=6p)**
Exemplu: Puterile europene își stabilesc atitudinea față de formarea statului român în funcție de propriile interese. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *Istanbulul și Londra,*

interesate în păstrarea integrității Imperiului otoman, îl considerau un pas al moldo-muntenilor spre independență și Viena se temea de atracția pe care el avea să o exercite asupra românilor din Imperiul austriac etc. Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.

6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** adoptarea *Proclamației* de la Islaz **etc.**) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.)

SUBIECTUL al III – lea

(30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două caracteristici ale scrierilor care susțin romanitatea românilor în secolele al XVII-lea - al XVIII-lea (**de exemplu:** aparțin unor cronicari, menționează latinitatea poporului român **etc.**) **(3px2=6p)**
- **2 puncte** pentru precizarea oricărui istoric din secolul al XIX-lea (**de exemplu:** B. P. Hașdeu **etc.**)
câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două idei prin care acesta susține romanitatea românilor (**de exemplu:** procesul de romanizare a geto-dacilor a contribuit la etnogeneza românească, susține prin argumente lingvistice latinitatea limbii române **etc.**) **(3px2=6p)**
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui aspect referitor la romanitatea românilor în viziunea istoricilor, în primele patru decenii ale secolului al XX-lea (**de exemplu:** latinitatea și continuitatea românilor sunt susținute prin dovezi arheologice de către V. Pârvan **etc.**)
3 puncte pentru prezentarea aspectului menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la aspect și se utilizează relația cauză-efect;
1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la aspect
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la abordarea romanității românilor în perioada totalitarismului (**de exemplu:** În perioada totalitarismului abordarea romanității românilor este subordonată intereselor politice. **etc.**)

4 puncte pentru **sustinerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**